

[Undervisningsministeren.]

ikke Opløsning og Anarki, jeg ønsker *Orden*, jeg ønsker ogsaa et alvorligt *Pligtarbejde* i Folkeskolen som i den højere Skole og Lærerskolerne. Men jeg ser med Bekymring paa, at Eksamensvæsenet udvikler sig paa den Maade, som jeg allerede har antydnet, at det bliver et ganske overdrevent Eksamenspiskeri; en ganske ensidig Opøvelse i Kundskabstilegnelse paa visse bestemte Omraader, nemlig der, hvor man skal slippe igennem Eksamen. Som jeg allerede har omtalt, hele dette Spørgsmaal trænger til en grundig Overvejelse, til en Reform, der ligger fuldkommen aabent gennem de Rammer, som dette Lovforslag fremsætter.

Det er min Mening, som det var Fru Bangs, at det første Skridt til en Reform af vor Folkeskoleundervisning maa være en Forbedring af Læreruddannelsen, og dér er vi i fuldkommen Enighed med hele den danske Lærerstand og med alle pædagogiske interesserede. Det var mig en stor Glæde at kunne overvære Danmarks Lærerforenings Repræsentantskabsmøde i Sommer, hvor vi var fuldkommen enige og ogsaa fuldkommen enige om det praktisk og teknisk rigtige i at begynde Reformationen til Udvikling af vor Folkeskole med Læreruddannelsen. Vi var ogsaa enige om, at det vilde være ønskeligt, om man under denne Sags Behandling ikke vilde hænge sig for meget i alt for mange smaa Ting og strides for meget derom, der kan altid ses forskelligt paa, hvorledes en Detaille skal formes, man skulde holde sig til Hovedsagen og Hovedprincipperne.

Det har ogsaa historisk været saaledes, at Læreruddannelsen har været det første. Saa Skole som Lærer, blev der sagt paa Skolemødet i Sommer, og det var ogsaa i høj Grad Baggrunden for den store Verdenskongress paa Kronborg. Da den første store Skolekommission blev nedsat i 1789 — vi omtalte det forleden ganske kort, baade det ærede Medlem Hr. Vilhelm Rasmussen og jeg under Finanslovdebatten — i Oplysningstiden, i den Bernstorffske Tidsalder, Stavnbaandsløsningstiden — et Aar efter — var det første Skridt, den foretog, et Forslag om Statslærerseminarier, og vi fik Seminarieloven af 1791, kun to Aar efter Kommissionens Nedsættelse. Vi fik en Række Statsseminarier, hvorfra der udgik, saa vidt jeg kan skønne og historisk bedømme det, en meget dygtig Lærerslægt. Jeg har for saa vidt et personligt Eksempel, som en af de Mænd, der var typiske for den Lærerslægt, der udgik fra disse Statsseminarier i Bernstorffstiden, Lærer Rasmussen, Boeslunde ved Skelskør, var Lærer i Fyr-

erne og Halvtredserne og underviste min Fader, der var Fæstehusmandssøn, baade til Præliminæreksamen og til Optagelse paa Landbohøjskolen. Jeg har hørt min Fader fortælle om denne dygtige Lærer, og jeg har hans Billede hængende hjemme paa min Væg.

Men det store Fremskridt i 1791 blev afløst af en tilbagegaaende Bølge under Statsbankerotten i det kommende Aarhundrede med alt, hvad dermed fulgte. Ogsaa med Hensyn til Undervisningen, med Hensyn til de reelle Kundskaber, der dog har megen Betydning, selv om den aandelige Vækkelse har sin ligeberettigede Sidestilling, kom der en Tilbagegang. De mange Statsseminarier blev indskrænket, vi fik kun fire — der opstod en hel Række Privatseminarier —, og Undervisningstiden gik ned til at blive toaarig. Det var først med det næste store historiske Gennembrud, med Aanden fra 48, med den frie Forfatning, at alle følte, at nu maatte der ogsaa tages fat dér, og vi fik da Seminarieloven af 1857, der genindførte den treaarige Lærerskole, men dog paa visse Punkter ikke gik saa langt som Seminarieloven af 1791, hvorefter Lærerne f. Eks. skulde lære eet Sprog — allerede den Gang, for snart halvandet Hundrede Aar siden, mente man, det var rigtigt, at de kommende Lærere i hvert Fald kunde eet fremmed Sprog —, og hvor for Resten ogsaa Dygtiggørelsen i praktiske Færdigheder blev sat i Højsædet, naturligvis under Paavirkning af Rousseau og hele den pædagogiske Strøm, der udgik fra ham.

Dette er de store Aarstal i Læreruddannelsens Historie her i Landet: 1791 og 1857. Jeg vil ønske, at vi nu snart kunde sætte den tredje Mærkepæl i den danske Folkeskoles Udvikling, og at der paa denne Mærkepæl maatte kunne komme til at staa Aars-tallet 1930. Jeg tror ingenlunde, det er for tidligt, jeg tror, det er paa højeste Tid. Da vil der være gaaet henved trekvart Aarhundrede, siden den sidste store Seminarielov i Danmark blev givet.

Formanden: Eksemplarer af det nu fremsatte Lovforslag vil blive omdelt til Tingets Medlemmer.

Den næste Sag paa Dagsordenen var:

Fortsættelse af første Behandling af Forslag til Finanslov for Finansaaret fra 1. April 1930 til 31. Marts 1931.

Forhandlingen genoptoges.